

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti tuleviku heaks

Projekt nr EU29201

TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDAMISE STRATEEGIA JA TEGEVUSKAVA

Projektijuht: Illimar Paul

Tallinn 2009

SISUKORD

TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI VISIOON, MISSIOON JA TEGEVUSSUUNAD	3
TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDUSE TÄISTAOTLUSE PROJEKTI EESMÄRGID	4
TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDUSE STRATEEGIA	6
TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDUSE TÄISTAOTLUSE PROJEKTI TEGEVUSKAVA	8
KLASTRI ARENDUSE TULEMUSLIKKUSE MÕÕDIKUD	10

TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI VISIOON, MISSIOON JA TEGEVUSSUUNAD

Eesti Tarneahelate Juhtimise Klasteri visioon

Eesti- Põhjala Singapur (inglise keeles *Estonia- Singapore of the North*)

Eesti Tarneahelate Juhtimise Klasteri missioon

Panustame Eesti elukvaliteedi järjepidevasse parendamisse ning rahvusvahelise konkurentsivõime kasvu meie unikaalse geograafilise asukohaalase, väärtusliku inimvara, innovaatiliste tehnoloogiate ja parimate tarneahelate juhtimise praktikate toel.

Eesti Tarneahelate Juhtimise Klasteri tegevussuunad

1. Innovatsiooni ja (välis)investeeringuid soodustava mikrokeskonna arendamine;
2. Tarneahelate juhtimise alase teadusarenduse ja kõrgharidussüsteemi arendamine;
3. Eksportivate ettevõtete konkurentsivõime ja nende poolt loodava lisandväärtuse kasvatamine;
4. Uuenduslike toodete ja teenuste arendamine.

TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDUSE TÄISTAOTLUSE PROJEKTI EESMÄRGID

2010. aasta lõpuks on

- välja töötatud Eesti tarneahelate juhtimise ja ostujuhtimise standardid;
- välja töötatud vähemalt üks rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline logistika bakalaureuse tasemeõppekava;
- käivitatud vähemalt kaks Eesti ülikoolide osalusel teostatavat rahvusvahelist logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alast teadusuuringu projekti, mille teemad haakuvad Tarneahelate Juhtimise Klatri arendusega;
- loodud tarneahela osapoolte (klient – ettevõtte – tarnija) süsteemide kiire ja efektiivse omavahelise integreerimise võimekus Eestis tegutseva juurutaja kaasamisega. Teostatud on vähemalt üks pilootprojekt, mille tulemusena on Eesti tootmisettevõtte infosüsteem integreeritud nii välismaise ekspordikliendi, kui ka välismaise võtmetarnija infosüsteemidega;
- kaardistatud ära nõudlus Muuga sadama tööstuspargi vabatsoonis paiknevate lao- ja terminalipindade järele;
- läbi viidud kõikide Eesti veokite GPS-põhiselt reaajajas jälgitavaks muutmist ja töö optimeerimist võimaldava infosüsteemi teostatavus- ja tasuvusuuring;
- klatri arenduse täistaotluse projekti käigus teostatud vähemalt viis alamprojekti SCRUM meetodil.

2011. aasta lõpuks on

- Riigikogule, Vabariigi Valitsusele ja Presidendile esitamiseks ette valmistatud kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja KOV-ide tulubaasi kalkuleerimise mudeli muutmise ettepanek;
- välja töötatud vähemalt üks rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline tarneahelate juhtimise magistri tasemeõppekava;

- käivitatud vähemalt kolm uut Eesti ülikoolide osalusel teostatavat rahvusvahelist logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alast teadusuuringu projekti, mille teemad haakuvad Tarneahelate Juhtimise Klatri arendusega;
- loodud logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alaste mõistete multimeedia kataloog, mis soodustab e-õpet;
- välja töötatud Tarneahelate Juhtimise Klatri ühisturundusstrateegia ja tegevuskava välisinvesteeringute kaasamiseks ja klatripartnerite ekspordikäibe suurendamiseks;
- välja töötatud universaalse lao- ja terminalikompleksi kontseptsioon ja eskiisprojekt Muuga vabatsoonis, konteineriterminali ja raudteejaama vahetus läheduses;
- välja töötatud Maardu Graniidikaevandust Muuga sadama tööstuspargiga ühendava kaldtunneli ja konveiersüsteemi kontseptsioon ja teostatud selleks vajalikud uuringud;
- välja selgitatud vähemalt üks konkreetne ning realiseeritav logistikaalase koostöö võimalus Eesti ettevõtete ja jõustruktuuride vahel, mis võimaldab hoida kokku kulusid ja suurendada ressursside kasutusefektiivsust;
- klatri arenduse täistaotluse projekti käigus teostatud vähemalt viis uut alamprojekti SCRUM meetodil.

TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDUSE STRATEEGIA

Tarneahalate Juhtimise Klasteri strateegia töötati välja eeltaotluse projekti raames, 2009. aasta esimese viie kuu jooksul. Strateegia alusteks on eelprojekti tulemuste kokkuvõte, eelprojekti raames toimunud õppereisi ja töötubade, samuti teostatud uuringute tulemused. Strateegia lähtub Eesti Tarneahelate Juhtimise Klasteri visioonist, missioonist, neljast tegevussuunast (lk 3) ja täistaotluse projekti eesmärkidest aastateks 2010-2011 (lk 4-5).

- Klasteri strateegia ühe olulisema ning vastutusrikkama tegevusena nähakse Eesti KOV-ide uue tulumudeli ja seaduste muutmise ettepanekute väljatöötamine. See on kogu Eesti ühiskonda, mitte ainult tarneahelate juhtimist, hõlmav vajadus. Täna kehtiv süsteem ei soodusta klasterite arengut ning on kujunenud kohati progressi ja innovatsiooni pidurdavaks.
- Klasteri strateegia näeb ette Eesti tarneahelate juhtimise standardi (samuti selle Eestis seni puuduvate alamstandardite, nagu ostujuhtimine) väljatöötamist rahvusvaheliste standardite põhjal ning selle laialdast kommunikeerimist kõigile turuosalistele. Vastasel korral pole tarneahelate juhtimise kogu potentsiaali kasutuselevõtmine ettevõtete konkurentsivõime ning ekspordisuutlikkuse kasvatamisel võimalik. Klasterikoostöö toimimise eelduseks on ühtse terminoloogia kasutamine.
- Klasteri strateegia näeb ette logistika- ja tarneahelate juhtimise alase kõrghariduse olukorra kiire parandamise ja vastava teadusarendustegevuse käivitamise. Ülikoolide roll klasterikoostöös peab olema vähemalt samaväärne ettevõtete ja riigi omaga. See omakorda eeldab tugevate õppekavade ning toimivate teadusarenduse programmide olemasolu ülikoolides.
- Klasteri strateegia näeb ette eksisteerivate konkreetsete ja realiseeritavate logistikaalase koostöö võimaluste väljaselgitamise Eesti jõu- ja erastruktuuride vahel, mis võimaldab hoida kokku kulusid ja suurendada ressursside kasutusefektiivsust.
- Klasteri strateegia näeb ette niisugused IKT põhised uuendused, nagu tarneahela osapoolte süsteemide kiire omavahelise integreerimise võimekuse loomine ning kõikide Eesti veokite GPS-põhiselt reaajas jälgitavaks muutmist ja töö optimeerimist võimaldava infosüsteemi teostatavus- ja tasuvusuuringu läbiviimine. Samuti näeb strateegia ette e-õpet soodustava logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alaste mõistete multimeedia kataloogi loomise.

- Klatri strateegia näeb ette klatriülese ühisturundusstrateegia väljatöötamise ning sellest tulenevad konkreetsed tegevused välisinvesteeringute kaasamiseks ja ekspordikäibe kasvatamiseks.
- Klatri strateegia ja sellest tulenev tegevuskava näevad ette Tallinna Sadama tööstusparkide tarbeks universaalsete, võimalikult multifunktsionaalsete lao- ja terminalikomplekside kontseptsiooni väljatöötamise ning eskiisprojekteerimise. Lao- ja terminalipindade rajamine tõstab Tallinna Sadama atraktiivsust potentsiaalsete klientide silmis, kes vajavad oma tegevuseks kaetud lao- ja tootmispindu otse sadamas. Sadama tööstusparkidesse luuakse seeläbi oluliselt paremad eeldused tarneahelate juhtimise klatrikoosluste arenguks. Samuti võimaldab see lisaväärtustamine maksimeerida tööstuspargi ruutmeetrilt teenitavat tulu.
- Klatri strateegia näeb ette maa alust Maardu Graniidikaevandust Muuga sadama tööstuspargiga ühendava kaldtunneli rajamise kontseptsiooni väljatöötamise ning vajalike uuringute teostamise, mis on graniitkillustiku konkurentsivõimelise omahinna ning keskkonna säästmise seisukohast ülioluline. Maardu Graniidikaevanduse strateegiline tähtsus väljendub lisaks Eesti teedehituse kvaliteedi hüppelises paranemises, kuna teekatte aluskihis on võimalik hakata lubjakivikillustikust asemel kasutama mitmeid kordi vastupidavamad ning tugevamat kohalikku päritolu kuubikujulise teraga graniitkillustikku.
- Klatri strateegia näeb ette projektide juhtimise käivitamise agiilse projektijuhtimise SCRUM meetodil. Selleks kaasatakse mentorid, kes aitavad projektide meeskondadel omandada esmalt SCRUM-iks vajalikud algteadmised (ca 3 tundi) ja seejärel assisteerivad esimestes projektides. SCRUM aitab saavutada projektirühmade maksimaalselt efektiivse soorituse ning optimaalse ressursikasutuse. Metoodika kasutamine eeldab arvukate töötubade ja seminaride korraldamist.

TARNEAHELATE JUHTIMISE KLASTRI ARENDUSE TÄISTAOTLUSE PROJEKTI TEGEVUSKAVA

2009. aasta jooksul teostatavad tegevused

- Läbirääkimised partneritega ja omafinantseeringu teostamise kokkulepete sõlmimine;
- Täistaotluse vormistamine, tõlkimine inglise keelde ja esitamine EAS-ile;
- Täistaotluse rahuldamise korral ettevalmistused projekti käivitamiseks.

2010. aasta jooksul teostatavad tegevused

- Eesti tarneahelate juhtimise ja ostujuhtimise standardite väljatöötamine;
- Rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise logistika bakalaureuse tasemeõppekava väljatöötamine;
- Eesti ülikoolide osalusel teostatavate rahvusvaheliste logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alaste teadusuuringu projektide käivitamine, mille teemad haakuvad Tarneahelate Juhtimise Klatri arendusega;
- Tarneahela osapoolte (klient – ettevõtte – tarnija) süsteemide kiire ja efektiivse omavahelise integreerimise võimekuse loomine Eestis tegutseva juurutaja kaasamisega. Sobiva lahenduse valik ja pilootprojekti realiseerimine, mille tulemusena on Eesti tootmisettevõtte infosüsteem integreeritud nii välismaise ekspordikliendi, kui ka välismaise võtmetarnija infosüsteemidega;
- Nõudluse kaardistamine Muuga sadama tööstuspargi vabatsoonis paiknevate lao- ja terminalipindade järele;
- Kõikide Eesti veokite GPS-põhiselt reaalajas jälgitavaks muutmist ja töö optimeerimist võimaldava infosüsteemi teostatavus- ja tasuvusuuringu teostamine;
- Alamprojektide juhtimine ja realiseerimine SCRUM meetodil. Eeldab arvukate töötubade ja seminaride korraldamist;

- Klasteriprojekti vahearunde koostamine ja EAS-ile esitamine. Projekti kodulehe pidev ajakohastamine.

2011. aasta jooksul teostatavad tegevused

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja KOV-ide tulubaasi kalkuleerimise mudeli muutmise ettepaneku ettevalmistamine esitamiseks Riigikogule, Vabariigi Valitsusele ja Presidendile;
- Rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise tarneahelate juhtimise magistri tasemeõppekava väljatöötamine;
- Uute Eesti ülikoolide osalusel teostatavate rahvusvaheliste logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alaste teadusuuringu projektide käivitamine, mille teemad haakuvad Tarneahelate Juhtimise Klasteri arendusega;
- E-õpet soodustava logistika, ostu- ja tarneahelate juhtimise alaste mõistete multimeedia kataloogi loomine;
- Tarneahelate Juhtimise Klasteri ühisturundusstrateegia ja tegevuskava väljatöötamine välisinvesteeringute kaasamiseks ja klasteripartnerite ekspordikäibe suurendamiseks;
- Muuga vabatsooni universaalse lao- ja terminalikompleksi kontseptsiooni ning eskiisprojekti väljatöötamine;
- Maardu Graniidikaevandust Muuga sadama tööstuspargiga ühendava kaldtunneli ja konveiersüsteemi kontseptsiooni koostamine ja selleks vajalike uuringute teostamine;
- Konkreetsete ning realiseeritavate logistikaalase koostöö võimaluste väljaselgitamine Eesti ettevõtete ja jõustruktuuride vahel, mis võimaldavad hoida kokku kulusid ja suurendada ressursside kasutusefektiivsust;
- Alamprojektide juhtimine ja realiseerimine SCRUM meetodil. Eeldab arvukate töötubade ja seminaride korraldamist;
- Klasteriprojekti lõpparuande koostamine ja EAS-ile esitamine. Projekti kodulehe pidev ajakohastamine.

KLASTRI ARENDUSE TULEMUSLIKKUSE MÕÕDIKUD

Täistaotluse projekti tegevuskava elluviimise tulemuslikkust hinnatakse eesmärkide täitmise alusel. Kõik püstitatud eesmärgid omavad tähtaegu ja need on kvantitatiivselt mõõdetavad (lk 4-5).

Klastri arenduse keskpika ja pika perioodi tulemuslikkuse mõõtmisel kasutatakse järgmisi mõõdikuid:

- SKP ning veonduse, laonduse ja side osakaalu kasv;
- Eesti tarneahelate juhtimisega seotud sektoritesse tehtud välisinvesteeringute maht;
- Klastripartnerite arv;
- Klastripartnerite töötajate arvu kasv;
- Klastripartnerite ekspordikäibe kasv;
- Klastripartnerite poolt teostatud investeeringute maht;
- Klastripartnerite poolt töötaja kohta loodava lisandväärtuse kasv.